

Stråkkvartett nr. 1 c-moll op. 51:1

1. Allegro 2. Romance: Poco Adagio

3. Allegretto molto moderato e comodo – Un poco più animato 4. Allegro
1873

Brahms musik är sällan insmickrande och i sin c-mollkvartett är han det minst av allt. Av hans kammarmusikverk, 24 utsökta mästerverk, är stråkkvartetterna och särskilt c-mollkvartetten ganska kärv musik, som kanske kräver mer av lyssnaren än de övriga. I gengäld blir man efter ett antal genomlyssningar rikligt belönad. Brahms hade arbetat med c-mollkvartetten i ca 20 år innan han 1873, efter många omarbetningar, tyckte att den höll måttet. Under tiden hade han enligt egen utsago komponerat ett 20-tal kvartetter, som alla hade förkastats och förstörts. Brahms hade ju utropats som Beethovens arvtagare och antagligen var det dennes storhet på symfonins och stråkkvartettens område, som gjorde att Brahms så länge tvekade innan han publicerade verk i dessa genrer. Båda kvartetterna op. 51 tillägnades den världsberömda kirurgen och nära vännen Theodor Billroth, som också erhöll autografen i gåva.¹

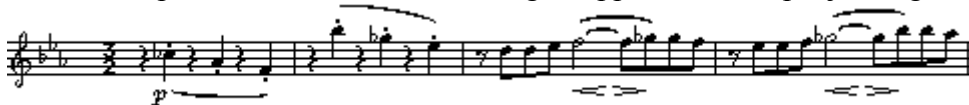
Första satsen, *Allegro*, inleds med ett kraftfullt huvudtema. Lagg märke till punkteringarna och andra taktens fallande sextintervall, som återkommer i finalsatsen.

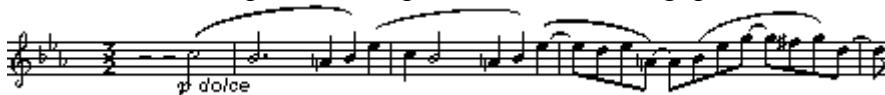
Strax efter detta kommer som kontrast ett betydligt mildare tema:

Sidotematet spelas i violinerna till ett rörligt, hoppande ackompanjement i violan.

Ett sluttema sätter punkt för expositionen, som enligt partituret ska tas i repris.

Genomföringen behandlar främst huvud- och sidotema, ofta i kombination. Efter återtagningen följer en coda med taktarten ändrad från 3-takt till 2-takt. Den börjar upprört med sidotemat men slutar avstannande i piano.

Andra satsen, *Romanze: Poco Adagio* (Ass-dur), har tredelad form + coda. Trots den underbara stämningen och mycket vackra musiken kan huvudtemat knappast sägas vara en melodi, som omedelbart fastnar i minnet. Trots – eller på grund av – detta är det musik man aldrig tröttnar på. Första delens tema är:

¹ Theodor Billroths metoder för operation av magsäck och tolvfingertarm har använt under hela 1900-talet. Framtagning av bl.a. saltsyrahämmare gjorde dock behovet av dem mindre f.o.m. 1990-talet.

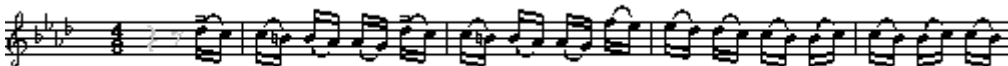
Tyvär satte gåvan av autografen vänskapen på hårda prov. Billroth, som i motsats till Brahms inte samlade på originalmanuskript, förstod inte riktigt värdet på gåvan. Han klippte helt sonika ut dedikationen och dekorerade med denna ett porträtt av Brahms, som han hade stående på sin flygel. Detta gjorde Brahms mycket upprörd och han sa till sina andra vänner: *Kan ni tänka er, Billroth har klippt sönder mina kvartetter!*

Mellandelen är lika vacker, trots den oroliga och flämtande atmosfär som temat framkallar:

Första delen återkommer varpå följer en coda med de två melodierna i omvänd ordning.

Som tredje sats kommer ofta ett scherzo. Brahms har kanske ansett ett sådant vara opassande till denna helt igenom allvarliga kvartett. Han betecknar satsen *Allegretto molto moderato e comodo*. Den går i moll (f-moll) men har trots allt en något lättare stämning än övriga satsen. Inledningstemat är som en fixeringsbild med tvetydigt innehåll: Temat kan ibland upplevas som om det började på hel takt och inte med upptakt såsom det är skrivet.

Den som trio fungerande mellandelen, *Un poco più animato* (F-dur) har ett lugnare tema.

Ackompanjemangnet i violin 2, med samma ton omväxlande på två strängar, bariolage,² skapar en alldeles speciell, svävande effekt.

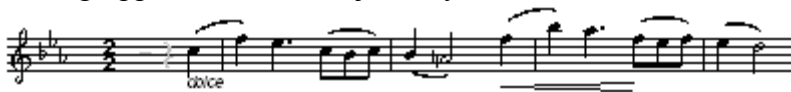
Sista satsen, *Allegro*, har sonatform utan genomföringsdel. Huvudgruppen inleds med ett motiv som blir satsens motto. Det är hämtat från första satsens huvudtema med punkteringar och sextintervall.

Sidotemat presenteras i violin 2:

I sidogruppen hörs även följande lyriska melodi:

I slutet av expositionen bedarrar tempot med ett sluttema som är byggt på huvudtemat:

Genomföringsdel saknas. I stället blir huvudgruppen föremål för bearbetning i återtagningen. Från och med sidotemat löper återtagningen mera normalt. Avsaknaden av genomföringsdel kompenseras även av en lång coda. Den börjar med inledningsmotivet. I slutet stegras tempot (stringendo) men allvaret består; *Den svårmodigt passionerade karaktären får i slutet ingen upplösning.*³

² Se Musikordlistan

³ Astrid Hippchen i Harenberg Kammermusikföher.

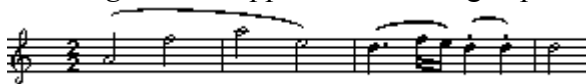
Stråkkvartett nr. 2 a-moll op. 51:2

1. *Allegro non troppo* 2. *Andante moderato*

3. *Quasi Minuetto, moderato – Allegretto vivace* 4. *Finale: Allegro non assai*
1873

Jämfört med c-mollkvartetten är denna kvartett både mera lyriskt och mera polyfont anlagd, två egenskaper, som man kanske inte i förstone kopplar samman. Tonsättarens födslovåndor varade liksom inför föregångaren i många år. Först den 18 oktober 1873 kunde den föras till dopet av Joachimkvartetten. Brahms hade arbetat på båda verken under åren 1865 – 73 men skisser till båda hade funnits i ca 20 år. Verket innehåller många anspelningar på vänskapen mellan honom själv och Joseph Joachim. I första satsen finns tonerna f, a och e respektive f, a och f invävd. De står för Joachims valspråk *Frei, aber einsam* (fri men ensam) och för Brahms travesti *Frei, aber froh* (fri men glad). Och sista satsen har material med ursprung både från Ungern (Joachims födelseland) och Wien. Det påstås att kvartetten var avsedd att tillägnas Joachim, men en tillfällig ovänskap gjorde att Brahms dedicerade även denna kvartett till Theodor Billroth.

Allegro non troppo är beteckningen på första satsen. Öppningstemat i violin 1 är

Redan här finns Joachims motto i tonerna 2-4 (understreckat i notexemplet). Även det punkterade sidotemat har sin melodi förlagd till violin 1.

Många tolkare avstår från repris av expositionen. Genomföringen bearbetar i början huvudtemats punkterade motiv i takt 3. Den är i övrigt fylld av kontrapunktiska finesser.

I återtagningen spelas huvudtemat av violin 1 och violan. Violinstämman är fördröjd en fjärdedel och består av de vanliga tonerna f, a och e, som nummer 2-4. Violan spelar däremot Brahms eget motto f, a och f.:

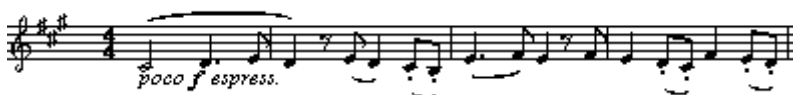

I slutet av återtagningen är de båda valspråken förenade genom överlappning i andra violinens stämma:

Det bör påpekas att Joachims motto i huvudtemat är det enda som lyssnaren lätt kan uppfatta, när man väl känner till det. Brahms motto är lätt att missa. Men nog är det intressant med dessa dolda budskap, som musiker kan roa sig med.

Den långsamma satsen är ett *Andante moderato*. Det uttrycksfulla temat klingar ut i första violinen.

Satsen har ABA-form och mellandelen inleds med ett passionerat utbrott. Till mellanstämmornas tremoloackompanjemang spelar violin 1 och cello en kanon med en 1/4 taktförskjutning:

När A-delen återkommer sker det överraskande i F-dur.⁴ När cello så småningom får tag i melodin sker det i ”rätt” tonart, A-dur.

Den andra mellansatsen har fått beteckningen *Quasi Minuetto*, (= nästan (liksom) en menuett). Menuettemat är:

Trion är utformad som två mellanspel med följande tema.

Efter varje mellanspel kommer en kompositionsteknisk delikatess, en dubbelkanon. Violin 1 och viola spelar mellanspelstemat med förlängda notvärden och violin 2 och cello menuettemat, båda temana i kanon och med en taks fördröjning.

Den lärda tekniken till trots klingar musiken naturligt och otvunget.

Finale: Allegro non assai är uppbyggd kring två teman. Det första, A, är en csardas:

Det andra temat, B, är en vals av mera lyrisk prägel:

Satsen sägs ibland ha sonatform men liknar mest ett sonatrondo, ABACAB följt av en coda.

⁴ Återtagningen i satser med ABA-struktur, ska enligt akademiska ”regler”, liksom återtagningen i satser med sonatform, stå i tonikatonarten, i detta fall A-dur. När så inte sker menar man att tonsättaren gäckas och kallar därför företeelsen för en återtagning i ”fel” tonart. Liknande ”skämt” förekommer i satser med sonatform. Det är t.ex. inte ovanligt med ett plötsligt inslag av huvudtemat i tonikan inne i genomföringen, som ju normalt utspelar sig i dominanten eller någon annan tonart. I så fall talar man om en falsk återtagning (falsk repris). Se även Musikordlistan.

Efter valstemat i B-delen hörs följande kraftfulla tema, (B2):

Man lägger även märke till ett mäktigt synkoperat parti, som successivt ökar i dynamik. C-delen har genomföringskaraktär. Den börjar mjukt med valstemat men snart firar Brahms triumfer i kontrapunkt bl.a. på det andra B-temat. Efter att A och B återkommit avslutas satsen med en coda. Den börjar först mycket lyriskt med en långsam version av huvudtemat. Sista delen, *Più vivace* består av snabba varianter av huvudtemat.

Stråkkvartett nr. 3 B-Dur op. 67

1. *Vivace* 2. *Andante* 3. *Agitato*

4. *Poco Allegretto con variazioni – Doppio Movimento*

1875

Kvartetten skriven 1875 tillägnades fysiologiprofessorn T W Engelmann. Denne var en god vän till Brahms och duktig amatörcellist. Det är dock snarare violan än cellon som har en framträdande roll i kvartetten. Kvartetten skrevs under en lycklig tid i Brahms liv och hela verket andas också glädje och behag. Brahms menade vid kvartettens tillkomst att den var en bagatell, skriven som avkoppling till det allvarsamma arbetet med 1:a symfonin⁵. Det hindrade honom emellertid inte att till Engelmann säga: *Den är ganska lik din hustru, förtjusande men full av snille*. Den blev också med åren hans favorit bland de tre kvartetterna.

Första satsen öppnar med ett tema som liknats vid en jakthornssignal:

Ett överledningstema, som man lätt förbiser visar sig bli viktigt i sista satsen:

Sidotemat har en lustig växling mellan två taktarter:

Satsen följer den konventionella sonatformen med exposition i repris och genomföring och återtagning. En coda avslutar satsen.

Den långsamma satsen, *Andante*, har en inledande del, som utstrålar himmelsk ro. Den har även i övrigt en Schumannslik innerlighet som inte är så vanlig i Brahms musik. Temat presenteras i violin 1:

Mellandelen i den tredelade satsen börjar kraftfullt:

Den växlar mellan *piano* och *forte* och är över huvud taget intensivare än A-delen. A-delen återkommer med en underbar dialog mellan alla stråkarna.

⁵ Brahms arbetade i mer än tjugo år med sin första symfoni. Den fullbordades först under 1876.

Den tredje satsen, *Agitato*, som har scherzokaraktär, är fylld av inte allt för djupt svärmod. Det är violan som har huvudrollen i det inledande temat. Övriga stråkar är sordinerade.

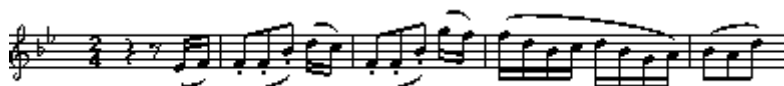

Trion börjar i violin 1:

Den inledande delen återkommer och en kort coda avslutar satsen.

Sista satsen, *Poco Allegretto con Variazioni*, är som beteckningen anger en variationssats. Temat är:

I de första två variationer är det violan som leder melodin. Den fjärde går i moll. I den femte spelar cellon trioler till de övrigas 16-delsfigurer. Den sjätte variationen har pizzicatospel i viola och cello. Den sjunde överraskar genom att baseras på huvudtemat från 1:a satsen, och i den åttonde hörs överledningstemat från samma sats. I den avslutande codan förenas de två yttersatsernas teman; en vänlig orm har bitit sig i svansen.

Stråkkvintett F-dur op. 88

1. *Allegro non troppo ma con brio*

2. *Grave ed appassionato – Allegretto vivace – Tempo I – Presto – Tempo I*

3. *Allegro energico*

1882

Detta för Brahms ovanligt ljusa och glada verk tillkom våren 1882, när han vistades i det lantliga Bad Ischl nära Salzburg. Brahms hade faktiskt skrivit en stråkkvintett i f-moll 20 år tidigare, den som så småningom skulle omarbetas, först till sonat för två pianon och sedan ytterligare en gång till den berömda pianokvintetten. I f-mollkvintetten, som Brahms sin vana trogen förstörde, hade han, likt Schubert i sin kvintett, två celli. I sin F-durkvintett väljer han istället Mozarts klassiska instrumentering med två violor.

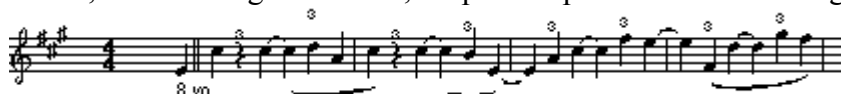
Första satsen, *Allegro non troppo, ma con brio*, inleds med ett enkelt, handfast och lättmemorerat tema:

En punkterad rytmisk figur, som får betydelse i genomföringen, dyker upp i överledningen.

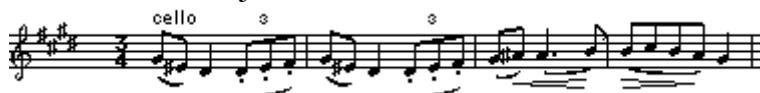
Sidotemat (A-dur) presenteras i 1:a violan. Med violans (och 2:a violinens) 6 toner i takten, och de övrigas 4 eller 8, skapas en spännande motsättning.

I genomföringen utnyttjas samma intressanta konflikt. I slutet blir även överledningstemat föremål för utveckling. Men först ska expositionen tas i repris om partituret följs.

Huvudtemat i forte med ackompanjemang av trioler avslöjar att återtagningen börjat. Den följs av en coda, *Più moderato*.

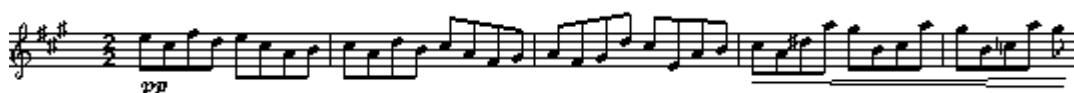
I den andra satsen kombinerar Brahms långsamma och snabbare avsnitt. Han nöjer sig därför med en mellansats i stället för de vanliga två. Den rondolikhade satsen har mönstret ABACA. A är en saraband, hämtad från en egen, 25 år gammal komposition. Den har fått beteckningen *Grave ed appassionato* och är noterad i ciss-moll, men börjar i Ciss-dur med följande tema:

B-delen, *Allegretto vivace*, går i 6/8 takt:

C, *Presto*, utgör en variation av B-temat i alla breve-takt:

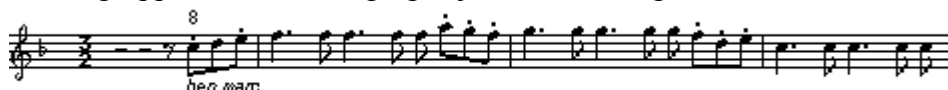

När A återkommer sista gången, börjar temat i A-dur. Snart blir tonarten ciss-moll men alldeles i slutet växlar den triumfatoriskt till A-dur. T.o.m. Hugo Wolff, som avskydde Brahms och hans musik p.g.a. dennes kritik av några av hans ungdomssånger, ansåg att denna sats hade vissa förtjänster.

Sista satsen, *Allegro energico*, anses av många vara kronan på verket. Formmässigt och kompositionstekniskt är det en kombination av fuga och sonatform, som Beethoven introducerat i finalen till sin C-durkvartett op. 59:3. Efter två inledande ackord presenteras i en av violastämmorna huvudtemat, som sedan utvecklas till en fuga.

Huvudgruppen avslutas i segerglädje med en härlig melodi:

Violan fortsätter med fugatemat även när violinen presenterar sidotemat:

Denna kombination fortsätter i genomföringen. En förkortad återtagning kompenseras av en lång coda, som grundas på huvudgruppens teman.

Brahms stråkkvintett G-dur op. 111

1. *Allegro non troppo ma con brio*
2. *Adagio*
3. *Un poco Allegretto*
4. *Vivace ma non troppo presto*

1890

Med detta storslagna verk hade Brahms tänkt sätta punkt för sitt komponerande. Nu kom annat emellan (se Klarinettrion), men tanken var inte helt obegriplig. Brahms hade känt att inspirationen hade börjat tryta och eftersom G-durkvintetten höll hög klass, även med Brahms kritiska mått mätt, gav den honom onekligen en möjlighet att avsluta sin tonsättargärning med flaggan i topp.

Verket har i inledningsatsen, *Allegro non troppo, ma con brio*, nästan orkestrala dimensioner, vilket visar sig redan i behandlingen av huvudtemat:

Brahms var mycket förtjust i Johann Strauss den yngres musik. Vid ett tillfälle då Brahms bevistade en Strausskonsert och satt i närheten av fru Strauss skickade han, efter en av valsernas avslutning, en biljett till henne på vilken det stod ”Tyvärr ej av Brahms”. Man vill gärna hoppas att Strauss kan ha känt samma avundsjuka över det ljuvliga sidotema i Wienervalsstil, som Brahms bjuder på i denna sats:

Ett lika vackert sluttema tas upp av 2:a violinen.

I många inspelningar stryks den i partituret påbjudna repriserna av expositionen. Genomföringen börjar melodiskt med sluttemat innan huvudtemat utvecklas. Efter återtagningen, som tar upp alla tre temana, följer en coda med mjuk inledning. Den utvecklas dock snart till en avslutning värdig denna storslagna sats.

Andra satsen, *Adagio* (d-moll) har drag av variationsats. Fyra gånger hörs temat i olika skepnader. Brahms låter violan, vars klang han var mycket förtjust i, presentera det vemodsfyllda temat.

Även tredje satsen, *Un poco Allegretto* (g-moll), präglas av Brahms typiska melankoli. Den är byggd som ett scherzo, men påminner snarare om en långsam vals. Det inledande temat är

I mellandelen (G-dur) är det 1:a violan och 1:a violinen, som i dialog delar på temat:

Efter A-delens repris låter Brahms mellandelens tema återkomma i en kort coda.

Sista satsen, *Vivace ma non troppo presto*, återställer den första satsens livsbejakande stämning. Huvudtemat presenteras av 1:a violan.

Till huvudgruppen hör även nästa tema, som anförtrotts första violinen.

Sidotemat är mera diffust, ett arpeggiotema⁶. Även det presenteras av första violinen.

Genomföringen börjar i forte med tema 2. Efter återtagningen avslutar Brahms satsen med en coda i ungersk dansstil.

Stråksextett B-dur op. 18

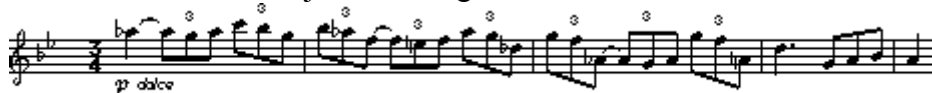
1. *Allegro ma non troppo* 2. *Andante ma moderato*
3. *Scherzo: Allegro molto* 4. *Rondo: Poco Allegretto e grazioso*
1858-60

Spohr hade 1850 publicerat en stråksextett (op.140) men det är nog ändå Brahms första sextett från 1860, som blivit en måttstock för genren. Det är Brahms första kammarmusikverk utan piano. Möjligen fungerade verket som en övning i tonsättarens mångåriga stråkkvartettförberedelse. I så fall måste man säga att "etyden" utvecklades till ett älskat mästerverk. Även personer ovana vid kammarmusik har säkerligen fascinerats av denna musik, efter att ha sett Louis Malles film *De älskande (Les Amants)* och hört satserna 1 och 2 som bakgrundsmusik. Kanske har den lockat nya lyssnare in i Brahms alldeles speciella musikvärld.

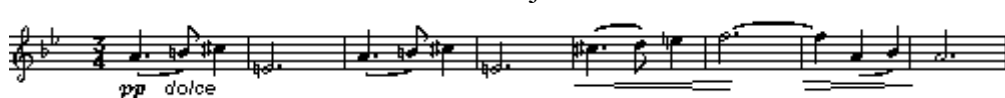
Den första satsen, *Allegro ma non troppo*, är fylld av härliga teman. Bara i huvudgruppen urskiljer man tre musikaliska tankar, som alla är lätta att känna igen. Huvudtemat tas omedelbart upp av cellon:

Violin 1 bidrar med följande triolfigurer:

En underbar vals- eller ländlermelodi följer härnäst:

Det härligt sjungande sidotemat spelas av cellon även det i valstakt.

Några takter innan sluttemat tas upp av violinerna hör man det antydans i pizzicato i de lägre stråkarna. Sluttemat är

Detta tema bli inledning till ett crescendo, som dock avklingar i slutet av expositionen. Enligt partituret ska genomföringen repriseras vilket det ofta syndas mot. I genomföringen blir fragment av huvudtemat föremål för utveckling. Med tema 2 sker en stegring mot en klimax, som bedarrar inför tema 3. Huvudtemats fragment hörs på nytt

⁶ Ett arpeggio består av toner efter varandra som tillsammans bildar ett ackord, även kallat brutet ackord. Se även klarinettinsatsen i Klarinettkvintettens första notexempel ovan.

innan återtagningen tar vid. I den hörs åter samtliga teman. En coda som inleds med huvudtemat avslutar satsen.

Brahms närmsta vänner såsom Joseph Joakim och Clara Schumann hade som vanligt kunnat följa verkets framväxt och haft möjlighet att kommentera. Clara var särskilt förtjust i andra satsen, *Andante ma moderato* (d-moll) och fick till sin födelsedag den 13 september 1860 satsen i sättning för piano, en dryg månad före sextettens uruppförande. Satsen är en variationssats på ett tema besläktat med den spanska folian, men i 2-takt. Temamelodin handhas av första violan:

Därefter följer sex variationer (fem + en coda). Den fjärde liknar en hymn och går i D-dur. Det gör även den femte, som har en märklig glaslik klang. I codan återkommer satsens huvudtonart.

Scherzot, *Allegro molto* (F-dur) inleds med följande tema:

I Trion, *Animato*, är tempot högre:

Efter repris av Scherzodelen följer en coda byggd på triotemat.

Sista satsen, *Rondo: Poco Allegretto e grazioso*, börjar med cellon i högt register:

Detta är huvudtemat som återkommer ytterligare tre gånger. Mönstret är ABACABA med en avslutande coda. I B-delens finns bl.a. detta tema:

C-delen inleds med ett tema i violastämmorna:

Codan, *Animato, poco a poco più*, verkar bygga på helt nya tongångar, ett enkelt tretonigt motiv till första violans snabba figurer. Både tempo och tonstyrka ökar successivt till ett kraftfullt slut.

Stråksextett G-dur op. 36

1. *Allegro non troppo* 2. *Scherzo: Allegro non troppo – Presto giocoso*

3. *Adagio* 4. *Poco Allegro*

1866

Denna andra stråksextett publicerades 1865, fem år efter den första. Även om sextett nr 1, fylld av ungdomlig passion och livsglädje, blev mycket populär anser nog de flesta att G-dursexetten med sin större mognad och djup är ännu bättre. Den har också en mera kammarmusikalisk stämföring; den första var tätare och mera orkestral.

Första satsen, *Allegro non troppo*, börjar i 1:a violan med en tremulerande 2-tonsfras som efter två takter får sällskap med 1:a violinens huvudtema.

Man kan lägga märke till att temat visserligen börjar i tonikan men redan i 3:e takten flyttat över i Ess-dur. Sådana djärva modulationer visar att Brahms inte var så konservativ och konventionell, som många vill göra honom. Schönberg har ju också menat att man kan hitta rötter till modernismen i Brahms musik.

Sidotemat i cello är en av dessa härliga melodier som man så ofta finner i Brahms instrumentalmusik. Själv har han vid något tillfälle sagt: *Det finns inte något skapande utan hårt arbete. Vad man kallar ett uppslag, en musikalisk idé, är närmast ett infall, något som jag inte är ansvarig för och som inte är min förtjänst. Det är en skänk, en gåva, som jag nästan ringaktar, innan jag har gjort den till min egendom genom arbete.*⁷ Vi musiklyssnare har anledning att vara tacksamma för sådana här, av tonsättaren ringaktade uppslag:

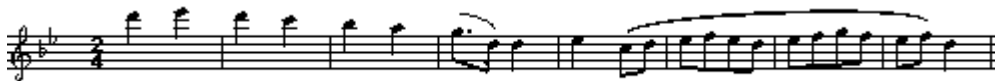

I sidogruppen dyker även följande berömda motiv upp, som spelas tre gånger efter varandra

Tonerna AGADHE bildar namnet på en av Brahms ungdomsförälskelser, Agathe von Siebold, som han t.o.m. var förlovad med en kort tid 1858. När Brahms inte ville binda sig i äktenskap gav hon honom på båten. När han nu drygt fem år senare utropar hennes namn, är det inte ett uttryck för bestående eller nyvaknad passion, åtminstone enligt egen utsago. I stället utgör det en slags besvärjelse, en slutgiltig befrielse från banden till henne och kanske också från de samvetsqual han under alla åren känt för sitt svek. Till saken hör att flickan, som genom bekantskapen med Brahms gått till musikhistorien, vid denna tid var lyckligt gift. Som synes spelas tonen D i 2:a violinen samtidigt med tonerna H och E i violin 1. Genomföringen utvecklar huvudtemat och i slutet även violans ackompanjemangsfigur, som spelat och fortsätter att spela en så stor roll i satsen. Återtagningen följer expositionen med smärre förändringar. Sidotemat spelas t.ex. av 1:a violan. En coda, *Un poco sostenuto*, avslutar satsen.

Andra satsen, *Scherzo: Allegro non troppo* (g-moll), har en gåtfull atmosfär som man knappast brukar förknippa med scherzon.

Mera scherzokarraktär har den robusta Trion (G-dur) i tretakt:

Efter scherzodelens återtagning följer en kort coda.

⁷ Hans Gal, *Johannes Brahms, hans verk och personlighet*. W&W Stockholm 1964

Även i tredje satsen, en variationssats med beteckningen *Poco Adagio* (e-moll) råder en stämning av mystik. Temat fascinerar, men är svårt att få grepp om. Kanske är det ett resultat av hårt arbete snarare än en ingivelse, för att anknyta till citatet från Brahms ovan.

Fem variationer samt en coda följer.

Sista satsen, *Poco Allegro*, är uppbyggd kring tre musikaliska idéer. Den första är ett snabbt surrande av jämna sextondelar som inleder satsen:

Den följs av ett sjungande huvudtema som spelas unisont av 1:a violin och 1:a cello.

Det inledande sextondelstemat återkommer, nu som introduktion till sidotemat, som presenteras av 1:a cellon:

Återtagningen repriseras. Genomföringen ägnar större delen av utrymmet till det fram-
ilande första temat och en mindre del till huvudtemat. I återtagningen spelas huvudtema
och sidotema utan det livliga sextondelstemat. Detta återkommer i stället i codan,
Animato, men får snart sällskap av huvudtemat innan det på nytt kommer tillbaka och
avslutar satsen.